

Η Έχθρα (Μοναχός Αρσένιος Σκήτη Κουτλουμουσίου Αγίου Όρους)

/ [Πεμπτούσία](#)

Κατά τον Άγιο Ιωάννη της Κλίμακος, υπερηφάνεια σημαίνει: «Θεού άρνησις, δαιμόνων εύρεμα». Δηλαδή, άρνησις του Θεού και εφεύρεσις των δαιμόνων. Με πιο απλά λόγια, την υπερηφάνεια την έχει εφεύρει και ανακαλύψει ο διάβολος. Αρνήθηκε λοιπόν ο εωσφόρος, την προσκύνηση και την λατρεία προς τον Πλάστη του Άγιο Τριαδικό Θεό και στην θέση αυτής της λατρείας έβαλε τον εαυτό του για θεό να λατρεύει, αντί του δημιουργού του Θεού, που λάτρευε πριν εφεύρει την υπερηφάνεια. Φοβερά πράγματα έχουν γίνει αγαπητοί μου, που αδυνατεί ο νους του χοϊκού ανθρώπου να τα κατανοήσει. Τόλμησε ο εωσφόρος, να σκεφτεί και να εφεύρει πως είναι ο ίδιος θεός και μόλις το πίστεψε καλά μέσα του, έπεσε από τον ουράνιο Παράδεισο, ως αστραπή, παρασύροντας πλήθος αγγέλων, που όλοι τους έγιναν σκοτεινοί δαίμονες. Για αυτήν την συμφορά του, έδωσε όρκο στον εαυτό του ο διάβολος, ως θεός που πιστεύει ο ίδιος ότι είναι, πως θα είναι πολέμιος του Αγίου Τριαδικού Θεού και του ανθρώπου, που είναι «κατ'εικόνα Θεού και ομοίωσιν

». Αιώνες ζει και αισθάνεται ο άνθρωπος αυτήν την έχθρα του διαβόλου, όμως το μεγάλο μυστικό του, είναι πως κρύβει επιμελώς την έχθρα του, ώστε να μη γίνεται φανερή στους ανθρώπους. Τις συμφορές που σπέρνει ο ίδιος, τις κάνει με τέτοιον τρόπο, ώστε οι άνθρωποι να αποδίδουν το κακό που τους γίνεται στον πλησίον τους κι όχι στον πονηρό. Το κυριώτερο είναι, πως κάνει το παν, να μην αντιληφθεί ο άνθρωπος πως πρέπει να εχθρεύεται τον διάβολο και τα έργα του κι όχι τον πλησίον του. Όλο το μυστικό εδώ κρύβεται αγαπητοί μου, διότι σε καμία περίπτωση δεν συμφέρει στον πονηρό, να στραφεί ο άνθρωπος, ιδιαιτέρως ο Ορθόδοξος Χριστιανός, εναντίον του. Σε καμία περίπτωση δεν τον συμφέρει, όταν οι Χριστιανοί συγχωρούνται μεταξύ τους και συγχρόνως τον εχθρεύονται. Όμως, ας γνωρίζουμε καλά, πως δεν μπορούμε να κηρύξουμε έχθρα και πόλεμο εναντίον του πονηρού, όταν συγχρόνως έχουμε έχθρα εναντίον του πλησίον μας. Μεγάλος είναι ο πειρασμός της έχθρας, που πολλές φορές ο άνθρωπος στρέφει προς τον πλησίον του. Μερικοί μάλιστα, τόσο πολύ έχουν πλανηθεί, που θεωρούν αυτήν την έχθρα για καύχημα. Ας γνωρίζουμε λοιπόν, πως αν διατηρούμε έχθρα προς τον πλησίον μας, με λόγια και με έργα, τότε ούτε το «Πάτερ ημών» μπορούμε να εκφέρουμε προς τον Θεό μας. Διότι, πώς θα πούμε προς τον Θεό το: «και άφες ημιν τα οφειλήματα ημών ως και ημεείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών»; Δεν γινόμαστε ψεύτες προς τον Θεό; Και όχι μόνον αυτό, αλλά γινόμαστε παίγνιον των δαιμόνων. Ένα τρανό παράδειγμα είναι του Σαπρικού, που ενώ ο αδελφός του ζητούσε να τον συγχωρέσει, σε κάτι που του είχε φταίξει, αρνήθηκε να τον συγχωρέσει. Ενώ τον είχαν συλλάβει οι ειδωλολάτρες, επειδή ήταν Χριστιανός, δυστυχώς, δεν βρήκε την δύναμη να νικήσει τον διάβολο, ο οποίος περίμενε δίπλα του, πότε να προδώσει την πίστη του και να θυσιάσει στα είδωλα. Ο αδελφός του συνεχώς επέμενε να τον συγχωρήσει, ακόμη και στον τόπο που επρόκειτο να μαρτυρήσει, όμως δυστυχώς, ο Σαπρίκιος δεν τον συγχώρεσε, με αποτέλεσμα να μην έχει την δύναμη να ομολογήσει τον Χριστό. Έτσι, έδωσε την τελεία χαρά στον διάβολο, αφού δέχτηκε να θυσιάσει στα είδωλα. Ας προσέξουμε αγαπητοί μου, όσοι από εμάς κρατάμε έχθρα προς τον πλησίον μας, και πολλές φορές την κρατάμε πολλά χρόνια, μην μπορώντας να εννοήσουμε πως πίσω από αυτήν την πολυχρόνια έχθρα, κρύβεται ο κοινός εχθρός διάβολος. Αυτός είναι, που έχει σκηνοθετήσει με άριστο τρόπο την έχθρα ανάμεσα σε δύο αδελφούς και έπειτα κάνει το παν, να μην αντιληφθούν οι αδελφοί πως ευθύνεται ο ίδιος ο διάβολος, αλλά κρύβεται με πολύ επιμέλεια, διότι αν γίνει φανερή η συνέργειά του, όλα αμέσως διαλύονται και οι αδελφοί ειρηνεύουν. Πώς θα γίνει φανερή η συνέργεια του διαβόλου; Όταν ένας από τους δύο αδελφούς δικαιώσει τον άλλο, τότε ξεσκεπάζεται ο πονηρός και δεν βρίσκει τόπο να σταθεί, διότι μόλις ο ένας αδελφός δώσει δίκιο στον άλλο, αμέσως έρχεται η θεία χάρις ανάμεσά τους κι όταν έρχεται η θεία χάρις ο

διάβολος εξαφανίζεται.

Ο νεοφανής Άγιος Πορφύριος λέει, πως όταν ένας αδελφός είναι θυμωμένος και σκοπεύει να επιτεθεί, είτε με λόγια είτε με χειροδικίες, αυτόν τον αδελφό, ο διάβολος τον έχει αιχμαλωτίσει και του έχει βάλει θηλιά στον λαιμό να τον πνίξει. Η σωτηρία του θα εξαρτηθεί, ανάλογα με την στάση που θα κρατήσει ο έτερος αδελφός. Αν του δείξει υποχωρητικότητα και αγάπη, αμέσως σώζεται ο αδελφός από την αιχμαλωσία, αν όμως ανταποδώσει στην έχθρα του αδελφού, τότε θα είναι η τελεία νίκη και χαρά του πονηρού. Έτσι λοιπόν, αγαπητοί μου, είναι μονόδρομος να σκεφτόμαστε, πως όλες τις διαφορές και τις έχθρες, τις υποκινεί ο πονηρός και πρέπει μόνο προς αυτόν να στρέφουμε τον θυμό και την έχθρα μας.

Ο άνθρωπος γεννιέται αγαθός χωρίς πάθη, όμως η μετέπειτα εξέλιξις του οφείλεται στο παράδειγμα των γονέων του και το υπόλοιπο περιβάλλον (σχολείο, φίλους κ.α.). Αν ένα παιδί μόλις γεννηθεί, το μεταφέρουμε σε άλλους, Αγίους γονείς και σε ένα Άγιο περιβάλλον, αυτό το παιδί ως φυσικό επακόλουθο, θα γίνει Άγιος. Θα γίνει Άγιος, διότι σε αυτό το περιβάλλον που ζει, δεν υπάρχουν ενέργειες του διαβόλου. Για παράδειγμα έχουμε τον Μέγα Βασίλειο, που γεννήθηκε και ανατράφηκε σε Άγιο περιβάλλον. Οι γονείς του και τα αδέλφια του, είναι όλοι Άγιοι της Εκκλησίας μας. Το παράδοξο είναι, πως ο Μέγας Βασίλειος ήταν ήδη ηγιασμένος, πριν ακόμη λάβει το Άγιο Βάπτισμα, διότι τον είχε αγιάσει το Άγιο

περιβάλλον του. Το ερώτημα είναι: υπάρχουν άραγε σήμερα τέτοιες άγιες συνθήκες; Μάλλον θα παραμείνει αναπάντητο αυτό το ερώτημα. Τί γίνεται όμως, που τα παιδιά της πατρίδος μας γεννιούνται σε περιβάλλον, που δεν υπάρχει ανάλογη Αγιότητα από γονείς κλπ.; Τώρα, ίσως να εφαρμοστεί το: «ο σώζων εαυτόν σωθείτω». Τώρα, όποιος αντιληφθεί την δολιότητα του διαβόλου, που σπέρνει μάχες και έχθρες ανάμεσα σε ανθρώπους και εφαρμόσει αυτά που προείπαμε, θα αναδειχθεί μέγας.

Συμπερασματικά λοιπόν, έχουμε να πούμε, πως δεν υπάρχει χειρότερη ανοησία, όταν μισούμε τον πλησίον μας και δεν μισούμε τον εχθρό μας διάβολο. Αυτό ονομάζεται διαστροφή της ψυχής μας, διότι, ενώ έχουμε δώσει υπόσχεση στο Άγιο Βάπτισμα, πως θα έχουμε αδιάλειπτη έχθρα με τον πονηρό και τα έργα του, πολλοί από εμάς, δυστυχώς, τα αλλάξαμε και τα διαστρέψαμε, με το να στρέφουμε την έχθρα προς τον πλησίον μας. Ο Θεός να δώσει λοιπόν, όλοι μας να κατανοήσουμε καλώς αυτό το σπουδαίο θέμα που αναφέραμε, ώστε του λοιπού η έχθρα και ο θυμός μας, να στρέφονται μόνον προς τον μοναδικό κοινό μας εχθρό, που είναι ο διάβολος και τα έργα του.